

Utflykt till flydda tider

Söndagen den 25 september gjorde Västernorrlands Regementes Kamratförening en utflykt till flydda tider. Föreningen besökte då bosättningar i området Västra-Spannsjön, Pommacvägskalet och Knäsjön. Utflyktsledare var Ivan Pettersson och Per-Olof Wikström vilka kunnigt och medryckande berättade om de människor som bott och verkat i området. Ett trettiotal personer deltog i utflykten.

Västra-Spannsjön sedd från sjöns östra strand. Säkert är sjön en bidragande orsak till att människor valt att slå sig ned i området. Foto S-O Braf.

Västra-Spannsjön

Första stoppet gjordes vid Västra-Spannsjön. Bibi Skoglund, född Vikström och uppvuxen på Järnberget gick i skolan i Västra-Spannsjön i början på 1920-talet. Skolan var inrymd i det hus som nu ägs av Inger Nygren. Lärarinna var Irma Uppenberg senare gift Eriksson. Enligt Bibbi gick barn från Västra-Spannsjön, Skölingen och Järnberget i skolan. Det kan ha rört sig om 10-12 barn. I Västra-Spannsjön bodde på den här tiden familjen Nygren. Familjen var stor. Av barnen kom två söner att arbeta inom försvarsmakten. Sonen Edvin blev rustmästare på T 3 och sonen Gunnar blev förrådsarbetare på I 21. I dag finns två åretruntboenden i Västra-Spannsjön.

Det vänstra huset stod ursprungligen på Järnberget. I slutet på 1800-talet flyttades det och två andra byggnader till nuvarande plats 300 meter Väster Järnberget. Det bakre huset på den vänstra bilden uppfördes på 1970-talet. Foton Karl-Erik Svensson.

Signe Erikssons torp

På 1940-talet flyttade Signe Eriksson och Enar Bergström med hennes tre barn in i torpet. Före dem bodde familjerna Hillbom och Thelin i husen. Signe livnärde sig på jordbruk och Enar arbetade i skogen. Barnen gick i skola på Lillänget dit det var fem kilometer. Signe och Enar gick senare skilda vägar. Sonen Lennart emigrerade till Canada och hans systrar flyttade till södra Sverige. Signe avled 1987, 83-år gammal.

På den vänstra bilden ses Enar Bergström med en tidig motorsåg. Enars stuga var inte stor. När han byggde den fanns det bara en stig till huset. I stugan fanns inget vatten och avlopp, elström och ingen telefon. Foton från Per-Olof Vikström.

Enar Bergström

Kring 1950 flyttade Enar Bergström ut från Signes torp. Han byggde då en liten stuga en kilometer väster Skölingens skjutbana.

På vänstra bilden ses Järnberget 1966. På den högra bilden ses en av dagens utflyktsledare Per-Olof Wikström fyra år gammal vid den kombinerade sågen och kvarnen på Järnberget. Foton från Per-Olof Wikström.

Järnberget

Båtsmannen Vickberg Tall odlade upp Järnbergstorpet i början av 1800-talet. Sextio år senare flyttade Olof Olsson Vikström från Granvåg in på torpet. Sedan dess har torpet varit i släkten Vikströms ägo. När Per-Olof Wikström föddes 1941 bodde fem personer på torpet. De livnärde sig på jordbruk. Torpet var omodernt. 1946 fick torpet elström. I stora huset installerades tre lampor och ett dubbelt eluttag. Från första till femte klass gick Per-Olof på en gångstig till Lillängets skola. En skolväg på cirka fem kilometer. Per-Olof blev Sollefteå trogen och var löjtnant på I 21.

Skölingen

Skölingstorpet. På den vänstra bilden ses torpet från väster och på den högra från öster. Foton Karl-Erik Svensson.

Torpet ligger i en mycket brant sluttning som tidigare var uppodlad. I huset bodde fram till slutet på 1940-talet två vuxna och fem barn. Familjen försörjde sig på jord-

och skogsbruk. Tre av barnen var anställda på I 21. Kalle var förrådsarbetare, Linnea och Karin var båda anställda som ekonomibiträden i regementets kök. 100 meter från Skölingstorpet fanns tidigare ett torp benämnt Carl Ottos torp. Carl Otto var son till båtsman Craft som bodde på Lidberget.

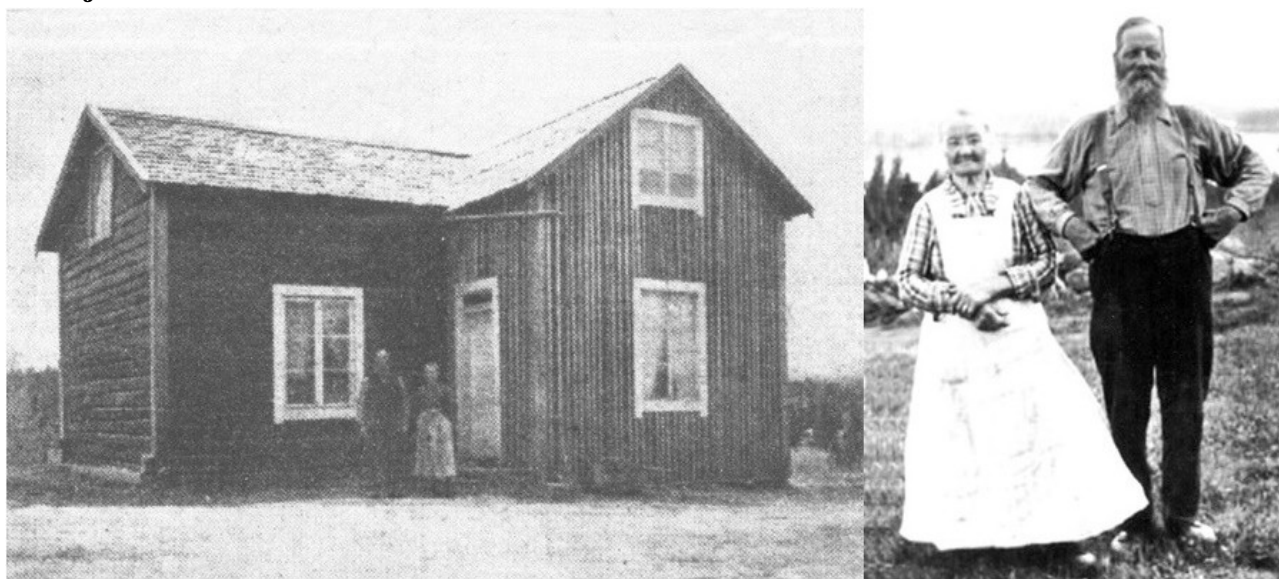
Pommacvägskälet

*Det är många olika Pommacsskyltar som genom åren varit uppsatta i det nu klassiska vägskälet.
Foto Karl-Erik Svensson.*

Sedan 1940-talet har platsen där skylten sitter kallats för Pommac. När Vallåvägen byggdes 1959 och den kom att korsa Kronvägen blev namnet Pommacsvägskalet. Kronvägen byggdes i början på 1930-talet. Namnet kommer av att staten bidrog med en krona per löpmeter. Kronvägen gick mellan Gamla Lasarettet och till Knäsjön. På 1950 och 60-talet bodde Enar Bergströms broder Helge och hans fru i en kronstuga 300 meter söder Pommacvägskalet.

Knäsjön

*Granholmstorpet och makarna Märta Johanna och Anders Olof Granholm i Knäsjön.
Tidningsurklipp och foto från Leif Widengren.*

Vid sekelskiftet, 1800-1900, bodde i Norr-Knäsjön familjen Karlsson, i Väst-Knäsjön familjen Granholm och i Sör-Knäsjön familjerna Eriksson och Moberg. I Knäsjön fanns under en period en byskola. Den låg granne med Granholmstorpet. Frida och Göta Karlsson blev båda ekonomibiträden på I 21.

Anders Olof Granholm sägs vara den som drev på byggandet av Kronvägen. I folkmun var han känd som Knäsjökungen.

Utflykten avslutades med fika i Knäsjön. Från vänster ses Ylva Näsström, Aron Näsström, Jan och Birgit Johansson. Foto Karl-Erik Svensson.

På den vänstra bilden ses från vänster Ivan Pettersson och Arne Halvarsson. På den Högra bilden ses från vänster Ingemar Nordin och Gunvor Nordin samt Per-Olof Wikström. Skymd Anders Nordin. Foton Karl-Erik Svensson.